SPEIDERMETODEN

Bakgrunn for Speidermetoden

Heftet du holder i hånden beskriver elementene i Speidermetoden og hvordan du kan bruke disse elementene i det daglige speiderarbeidet. Speidermetoden baserer seg på speiderbevegelsens grunnleggende prinsipper som er beskrevet av World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS) og World Organisation of the Scout Movement (WOSM). Prinsippene omfatter både idealer og verdier, program og metode og organisasjon.

Som speidere i Norges speiderforbund har vi alltid arbeidet etter Speidermetoden, selv om noe kanskje er beskrevet med andre ord tidligere. I forbindelse med revisjonen av grunntreningen (2002 - 2004) ble behovet for å konkretisere hva vi mener med Speidermetoden mer synlig. I dette heftet vil du få hjelp til å forstå de grunnleggende elementene som ledere i Norges speiderforbund (NSF) skal bygge det lokale speiderarbeidet på. NSF ønsker at Speidermetoden "sitter i ryggmargen" på alle speiderledere i arbeidet med treningsprogrammet og ledertreningen. Speidermetoden, slik vi forstår den i NSF, ble vedtatt av Speiderstyret i 2003.

I speiderarbeidet ønsker vi å utvikle hele mennesket. Vi arbeider derfor både med de fysiske, intellektuelle, sosiale, åndelige og de kreative sidene hos den enkelte speider. Speiderarbeidet bygger på noen grunnleggende prinsipper. Disse prinsippene kan vi se på som tanker om hvordan vi oppfører oss overfor hverandre og overfor oss selv.

NSF's mål er at den enkelte speider påtar seg ansvaret for å utnytte sine egne evner og muligheter på en best mulig måte. Speideren skal oppleve, og tro på, at alle har like gode muligheter til å få innflytelse over sin egen situasjon.

NSF arbeider for at den enkelte speider er hjelpsom, handler ansvarlig ovenfor andre og ovenfor naturen, samt viser omsorg og skaper glede. Speideren skal kjenne og verdsette vår kristne kulturarv. Samtidig skal speideren søke å forstå og respektere andre kulturer. Vi skal hjelpe den enkelte til å forstå at fred og forståelse i verden tar utgangspunkt i vår egen hverdag.

NSF arbeider for at speideren tenker over etiske og religiøse problemstillinger. Vi skal også arbeide for at speideren søker etter kristne verdier og egen tro. For å omsette disse overordnede prinsippene til det daglige speiderarbeidet benytter vi oss av **Speidermetoden**.

Speidermetoden er en samlet pedagogikk som beskriver:
> de **aktiviteter** vi arbeider med
> den **arbeidsformen** vi benytter
> måten speiderarbeidet **ledes** på

I dette heftet henvises det flere ganger til "den enkelte speider". Med dette menes alle speidere og ledere uansett alder og oppgave. Vi er alle speidere.

Å være speiderleder betyr også å ha en visjon om en bedre verden. Vi bringer nok med oss i hverdagslivet de tankene speiderideene står for. Ser vi på de millioner av mennesker som har vært speidere siden 1907, så tror vi at dette har betydd noe for verdensutviklingen. Som speiderleder gjør du en innsats for egne speidere i ditt lokalmiljø, for NSF og for speiderbevegelsen, samtidig som du får utvikle deg selv som menneske. Vi utfører en oppgave for hele samfunnet – å utvikle selvstendige og ansvarsbevisste mennesker. På den måten kan vi kanskje klare å skape ledere og samfunnstøtter for morgendagens samfunn.

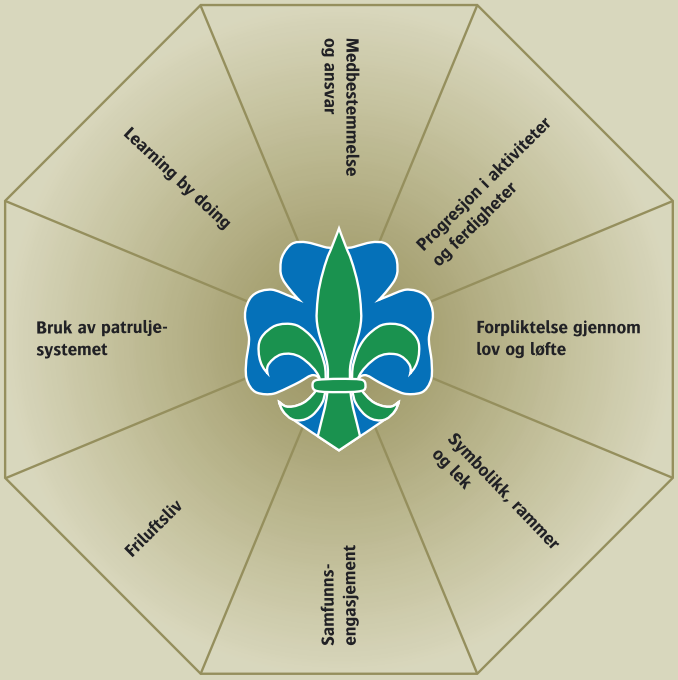

Elementene i Speidermetoden

Speidermetoden består av åtte elementer:

> Forpliktelse gjennom **lov og løfte**
> **Learning by doing**
> Bruk av **patruljesystemet**
> **Friluftsliv**
> **Samfunnsengasjement**
> **Symbolikk, rammer og lek**
> Progresjon i **aktiviteter og ferdigheter**
> **Medbestemmelse og ansvar**

Elementene utgjør en helhet i aktiviteter og arbeidsform. Elementene i Speidermetoden beskriver også måten speiderarbeidet blir ledet på. Veiledning ivaretar denne sammenhengen og knytter den til verdigrunnlaget. Det er ikke nødvendig å ha med alle elementene på hvert møte eller på hver tur, men over en periode må alle elementene være med. Hvis ikke kan vi ikke kalle det speiding.

VESTFOLD
NSF

Forpliktelse gjennom lov og løfte

NSF ønsker at speiderbevegelsens verdier kommer til uttrykk i det daglige speiderarbeidet.

Speiderledere skal fremstå som gode forbilder ved at de synliggjør speiderloven, speiderløftet og valgspråket gjennom holdning og handling. Den enkelte speider må gis mulighet til å ta stilling til egne verdier og forplikte seg til disse.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at speideren reflekterer over egen tro, livssyn, moral, etikk og speidingens verdigrunnlag,
og blir bevisst på eget verdigrunnlag.

> at speideren tar ansvar for egen utvikling, og forstår konsekvenser av egne valg.

Visste du at:

På Brownsea Island forpliktet guttene seg på æresord til å gjøre det de fikk beskjed om. Baden-Powell mente at dette førte til ansvarsfølelse og sikret utvikling. I 1907 betydde det mye å love noe «på æresord», og valgspråket, "Vær beredt" appellerte til innsatsvilje. Baden-Powell mente at speiderne gjerne ville strebe etter de verdiene han satte opp ved å forme dem som en lov for speidere, med ridderlovene som forbilde. Speiderloven er ikke en samling forbud – i følge Baden-Powell virker det provoserende og mot sin hensikt. «En speider er...» viser derimot hvilken vei vi skal gå, og slår fast hva som ventes av oss. Dette blir forsterket av speiderløftet der vi lover å gjøre vårt beste. Ideen til speiderløftet fikk Baden-Powell av en liten gutt som skrev at når han hadde lovet noe, så følte han seg forpliktet til å holde det

Learning by doing

Med "Learning by doing" mener vi at speiderne lærer gjennom egne handlinger og får erfaringer som danner grunnlaget for personlig utvikling. Som leder velger vi metode og lederstil i overensstemmelse med speiderens modenhet overfor oppgaven.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at speiderne involverer seg aktivt i arbeidet og programmet

> at speiderne gjennom egne handlinger samler seg erfaring som kan danne grunnlaget for personlig utvikling og anvendelse i andre sammenhenger

> at speiderne utvikler og bruker egne ferdigheter og kunnskaper til å løse nye utfordringer

Visste du at:

Begrepet "learning by doing" kommer fra amerikaneren John Dewey, som levde fra 1859 - 1952. Baden-Powell brukte aldri dette begrepet, men han levde på samme tid som Dewey, og var tydelig inspirert av de samme tankene.

"Skoleundervisning har lett for å kjede guttene," mente Baden-Powell. "Lederen skal vekke ærgjerrighet og lyst til å lære ved å gi speiderne oppgaver ut fra deres interesser. Så skal de arbeide med disse til de selv, gjennom erfaring, har funnet løsningen." På Brownsea Island "delte han den teoretiske instruksjonen opp i små porsjoner med mange fortellinger og eksempler mens de satt rundt leirbålet om kvelden. Dagen etterpå var det demonstrasjoner og praktisk opplæring med konkurranser og leker."

Bruk av patruljesystemet

Patruljesystemet betyr fellesskap og samhørighet i små grupper over tid. I patruljen lærer du både å samarbeide i en gruppe samtidig som du utvikler deg som selvstendig individ. Speideren skal føle trygghet i å oppleve seg selv som en nødvendig del av patruljen. Speideren lærer av å bli ledet av, og selv lede, jevnaldrende speidervenner.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at speideren føler trygghet i patruljen og opplever seg selv som en viktig del av den

> at speideren lærer å respektere og gjøre bruk av de enkelte patruljemedlemmenes ulikheter, samt at den enkelte kan ha skiftende roller og funksjoner i patruljen i forskjellige situasjoner

> at patruljeaktivitetene i seg selv oppleves som en del av en helhet, og at speideren kan se mening med og sammenheng i speiderarbeidet

> at det er gjensidig påvirkning mellom barn og voksne

Visste du at:

"Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter, det er det eneste systemet." Slik skrev Baden-Powell i sin rapport etter Brownsea Island. "Vi delte guttene inn i patruljer med fem i hver, og med en av de eldste som patruljefører. Denne organiseringen var nøkkelen til vår suksess. Hver patrulje ble gitt det hele ansvar for patruljens oppførsel til enhver tid, i leiren og i terrenget. Patruljen var enheten i arbeid og lek, og hver patrulje hadde sitt leirområde."

Baden-Powell fant ut at gjennom patruljen kunne man realisere speidingens mål, gi mulighet til selvstendig arbeid, læring og sosial trening. Patruljen skal bare bestå av speidere – altså ingen voksne ledere. Når dette er satt i system mente han at speiderne lærer bedre. De skal gjøre tingene selv – lære ved egenaktivitet.

Visste du at:
I alt Baden-Powell skrev, fremhevet han naturen som tumleplass for aktiviteter. Men det var ikke nok å ta med jenter og gutter ut i skogen og lære dem det som trengtes. Han ville forsøke å la dem få del i den spesielle atmosfære (ånd) som hersker i det friluftslivet som bare naturen kan by oss. "Gud har gitt oss naturens store bok å lese", sa han.

Mennesker som levde nær naturen, var viktige inspirasjonskilder for Baden-Powell. Naturen appellerer til urinstinktet i mennesket, den er nøkkelen inn til et stort rike. En får tak i speiderånden gjennom det romantiske i woodcraft og naturstudier, mente han. Han førte guttene så langt som mulig tilbake til det primitive, ved å lære dem sporlesing, iakttakelse og sans for terrengets muligheter. Dette førte til at de ble stolte av arbeidet, de fikk selvtillit, ansvarsfølelse og trygghet.

Friluftsliv

Friluftsliv betyr at en vesentlig del av speiderlivet foregår i naturen på naturens egne vilkår. Som leder må vi passe på at aktivitetene tilrettelegges slik at den enkelte speider blir glad i å ferdes i naturen. Den enkelte speider skal få god kunnskap om naturen og respekt for naturens krefter og muligheter. Friluftsliv er en metode for å utvikle speiderne til å bli selvstendige og ansvarsbevisste!

Norsk friluftstradisjon bygger på det enkle friluftslivet, som gir opplevelser uten å etterlate spor i naturen. Dette er en mangfoldig og rik tradisjon som vi ønsker at speiderne skal oppleve og føre videre.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at speideren opplever læring i og gjennom friluftsliv
> at speideren får mulighet til å oppleve ulike typer av natur, slik at speideren opplever naturens mangfold
> at en vesentlig del av speiderlivet foregår i naturen på naturens egne vilkår
> at speideren får kjennskap til og respekt for naturen og dens sårbarhet
> at speideren engasjeres aktivt i å verne naturen
> at speiderne får oppleve stemninger og skjønnheten i naturen
> at speiderne prøver nye friluftsaktiviteter og opplever gleden ved å være på tur

Symbolikk, rammer og lek

Symbolikk og rammer bruker vi for å skape en felles identitet, og for at speiderne skal oppleve at de er med i en større sammenheng. Med ramme mener vi en historisk eller tenkt omgivelse fra litteraturen eller andre kilder. Det setter fantasien i sving og er med på å skape et miljø der speiderne lettere tilegner seg kunnskap, ferdigheter og holdninger vi ønsker å gi. Det er viktig at symbolikken og rammene samsvarer med speidingens verdigrunnlag. En seremoni i speidersammenheng er en høytidelig handling, ofte med symbolsk innhold, som blir gjentatt etter samme mønster ved flere anledninger.

Lek er aktivitet med mening. Det er morsomt og utvikler ferdigheter, fantasi, sansene våre, konsentrasjonsevnen og samarbeidsevnen. Gjennom leken gir vi mulighet for egenaktivitet, kroppskontakt og trening i å tåle medgang og motgang. Leken utvikler også rettferdighetssansen og evnen til å forstå og følge regler. Å leke er en prøve på livet og en anledning til å lære seg selv å kjenne.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at symbolikken og rammene skaper kontinuitet og er med på å gi en felles identitet, f.eks. ved bruk av speiderskjorte, skjerf og speiderhilsen

> at symbolikk og rammer støtter opp om speidingens verdigrunnlag

> at speideren får kjennskap til bakgrunnen for den symbolikken og de rammene som benyttes

> at rammer og symbolikk skaper spenning og nysgjerrighet hos speideren

> at gruppens / enhetens tradisjoner og verdier ivaretas

> at speideren utvikles gjennom aktiv bruk av lek i alle enheter

Visste du at:

"Hvis det ikke er moro, er det ikke speiding", sa Baden-Powell. "Speiding er ikke en høytidelig eller innviklet vitenskap. Tvert om, den er en morsom lek hvis du tar det på den rette måten". Han skriver til lederne: "Drep ikke interessen til speideren med lange forklaringer. Gi ham leker og oppgaver med det samme".

Baden-Powell oppfordret til å bruke rammer, som for eksempel Jungelboka. Det appellerer til speiderne. "Se på den gutten som går nedover gata. Blikket hans er rettet langt framover. Speider han utover prærien, eller over det skummende hav? Blikket er i hvert fall ikke her, det er sikkert. Har du noensinne sett bøfler streife gjennom byparken? Har du aldri sett røyken fra siouxindianernes hytter stige opp i skyggen av gamle minnesmerker på en åpen plass? Jeg har i alle fall sett det i mange år."

Samfunns-engasjement

Samfunnsengasjement betyr utvikling av selvstendige og ansvarsbevisste mennesker som aktivt bidrar til å skape en bedre verden, der mennesker er likeverdige som individer og har evne til å bidra konstruktivt i samfunnet. Speideren lærer at hun er en del av samfunnet, og at hun gjennom aktiv handling kan påvirke samfunnet i positiv retning.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at det er gjensidig påvirkning og sammenheng mellom speidermiljøet og samfunnet for øvrig

> at man lærer seg å ta stilling til samfunnsforhold gjennom en forståelse av samfunnet vi lever i

> at speiderne blir kjent med hvordan mennesket er med på å påvirke naturen, og gjør noe for at balansen skal opprettholdes.

> at speiderne får kjennskap til ulike kulturer og grupper av mennesker, og arbeider med å sikre likestilling og likeverd mellom mennesker

> at speiderne arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.

Visste du at:

"Prøv å forlate denne verden litt bedre enn du fant den" sier Baden-Powell i sin siste hilsen til speiderne. Helt fra starten av var begrepet tjeneste sentralt i speiderarbeidet. Baden-Powell brukte ord som tjenestevillig og evnen til å gjøre nytte for seg.

"Hele speidertreningen har til hensikt å føre gutten bort fra egoismen, som er den største lasten i verden i dag," mente Baden-Powell for snart 100 år siden. Hvordan? Gjennom den daglige «gode tørn». Fra denne enkle og tilsynelatende ubetydelige handlingen så han muligheten til å utvikle speidernes holdninger til verdier som pliktfølelse og omtanke for andre.

Progresjon i aktiviteter og ferdigheter

Progresjon betyr i denne sammenheng at aktivitetene gir en utvikling eller progresjon i kunnskaper, ferdigheter og opplevelser i løpet av tiden som speider. Som speiderledere skal vi bidra til å sikre at programmet er allsidig og at speideren lærer praktiske ferdigheter som er til nytte, skaper glede og danner identitet. Gjennom progresjonen i aktivitetene skal den enkelte speider få positiv livserfaring som utvikler pågangsmotet, samarbeidsevnen, kreativiteten og selvtilliten. Det er også progresjon i muligheten til å påvirke, ta ansvar og prøve seg som leder.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at aktivitetene bygger på speiderens interesser og kreative evner
> at aktivitetene er allsidige, med mange forskjellige emner og med lette og vanskelige oppgaver innenfor det samme tema
> at speideren gradvis opparbeider seg ferdigheter problemløsing, selvmotivering, evne til samarbeid og ledelse.
> at vi velger metoder og emner som passer til speidernes evner og ferdigheter
> at vi bygger videre på de kunnskaper og ferdigheter som er tilegnet gjennom hele speidertiden
> at du som leder engasjerer deg i aktivitetene og er aktiv sammen med speiderne

Visste du at:

"Lederen må sette seg inn i speidernes ønsker og mål og eventuelt finne andre som kan gi instruksjon på ulike felt", mente Baden-Powell. "Han må møte guttens behov, drømmer og ønsker på de forskjellige alderstrinn i hans liv". Så skulle han arbeide med hver enkelt gutt og ikke med hele massen under ett. Da måtte han finne ut hva som bor i hver enkelt, gripe fatt i det gode og utvikle det. Og det var høye mål som ble satt opp: "Speiderarbeidet sikter mot å lære guttene hvordan de skal leve, ikke bare hvordan de skaffer seg et levebrød".

Om programmet sier Baden-Powell at det er en klar progresjon fra kunnskaper om førstehjelp via livredning, til det å være villig til å ofre seg for andre. I mange byer og distrikter opprettet de «Speidernes hjelpekorps ved brann og ulykke. Under 2. verdens- krig var mange speidere i virksomhet, bl.a. med sambandstjeneste.

Medbestemmelse og ansvar

Medbestemmelse betyr at vi skal gi den enkelte speider innflytelse i det daglige speiderarbeidet, og trening i å ytre egne meninger. Den enkelte speider skal motiveres til å påta seg økende grad av ansvar. Det er viktig at den enkelte speider opplever og forstår hva det vil si å tilhøre et demokrati.

Som speiderleder skal du tilrettelegge for:

> at speideren får benyttet sin rett til medbestemmelse og mulighet for å ta større ansvar for det som skjer i enheten og gruppen

> at speideren har reelle valgmuligheter i overensstemmelse med sine interesser og evner

> at speideren opplever og forstår konsekvensene av egne valg og handlinger

> at speideren opplever å bli ledet og selv kunne lede andre

Visste du at:

Baden-Powell hadde erfaring med at gutter var ivrige og lærevillige hvis han bare ga dem sjanser og ansvar. Han ville lære opp fredsspeidere – beredt til å hjelpe andre. Han satte pris på initiativ, ansvarsfølelse og eventyrlyst, og mente dette var egenskaper samfunnet trengte. Han ga speiderne mottoet "vær beredt" for å fortelle at de alltid skulle være klar til å "gjøre den rette tingen i det rette øyeblikket og ha viljen til å gjøre den." Det handler om ansvar. "Vent mye av speiderne dine, og du vil vanligvis få det", sa han og mente at å gi virkelig ansvar innebærer å la speiderne løse oppgavene på sin egen måte. " Hvis du gir en mann ansvaret for en jobb, må du, hvis du er rettferdig mot ham, la han velge sine egne verktøy".

Han skriver også, at for å få fullt utbytte av patruljesystemet, må lederen gi patruljeføreren virkelig ansvar, hvis han bare gir delvis ansvar, vil han bare få delvise resultater.

Helheten

Hvert av disse elementene kunne godt ha stått alene. For å forstå Speidermetoden er det imidlertid viktig å se hvordan elementene arbeider sammen, samt å verdsette forbindelsen og prosessen som foregår mellom dem. Nettopp fordi alle elementene er koordinert og avstemt mot hverandre er dette Speidermetoden. Elementene er som instrumentene i et orkester, dersom noen instrumenter blir borte vil ikke orkesteret høres like harmonisk ut lenger. Speidermetodens elementer er ofte blitt benyttet hver for seg, og det kan hindre oss i å forstå hvordan helheten fungerer.

"Ved å kun bruke enkeltelementer fra Speidermetoden kan dette gi gode aktiviteter, men det kan vanskelig kalles speiding"

Når vi forstår sammenhengen mellom de forskjellige elementene, vil vi også gradvis bli kjent med og forstå viktigheten av at disse henger sammen. Resultatet blir at metoden "sitter i ryggraden" og dette blir den naturlige måten å drive speiderarbeidet på.

Trenings-programmet

Treningsprogrammet i NSF består av mål med speiderarbeidet, programelementer og gjennomføres ved bruk av speidermetoden. I treningsprogrammet har du et godt verktøy som du benytter deg av i det daglige speiderarbeidet. Treningsprogrammet sikrer at hele mennesket trenes og at det vi gjør er speiding – ikke løsrevne aktiviteter. I www.speiderbasen.no finner du flere aktiviteter som er tilpasset de ulike målene, og som alle kan gjennomføres innenfor rammene av speidermetoden. Etter hvert som du får mer erfaring kan de benyttes som inspirasjon til utvikling av egne ideer og aktiviteter (som du igjen kan dele med andre gjennom SpeiderBasen). Det er vesentlig at du tilpasser aktivitetene for å nå målene i treningsprogrammet til forholdene i din egen flokk eller tropp.

Treningsprogrammet er satt sammen av ulike elementer med fokus på:
> ferdigheter - "jeg er beredt"-merket
> aktiviteter og læring - programmerkene
> personlig utvikling - utfordringen
> fordypning - fordypningsmerkene
> stimulering til ekstra innsats - Speidersjefens topputmerkelse
> ta ansvar for egen utvikling - Min speiderlogg

Slik treningsprogrammet er bygget opp, med stigende vanskelighetsgrad, sikres progresjonen og sammenhengen i metodene og aktivitetene i enhetene.

Samarbeid i gruppen

Det daglige speiderarbeidet finner sted innenfor de rammer som eksisterer i enhetene og i gruppen. En forutsetning for godt speiderarbeid er at rammene er tilpasset gruppen. Som leder er det viktig at du er med på å skape rammene.

Et godt grunnlag for speiderarbeidet i den enkelte gruppe legges på mange måter. Vi vil fremheve betydningen av:

> at alle lederne har et felles mål og holdning til speiderarbeidet
> at speiderne har medbestemmelse og mulighet til å påta seg ansvar
> at emnene og metodene koordineres mellom enhetene
> at dere har tradisjoner og seremonier

Formuleringen av mål og holdninger er en løpende prosess. Den foregår kontinuerlig i både enhetene og i gruppen. Det er en spennende prosess og legger grunnlaget for å bygge en felles identitet. I dialog med speiderne, foreldrene og lederne avklarer vi mål og holdninger. Det er svært viktig at alle deltar. Kun på den måten vil vi få til en felles forståelse av mål og holdninger. Dette gir den enkelte leder trygghet. Hvilke mål og holdninger som hele tiden skal være i fokus fastsettes av gruppen og de enkelte enhetene. Heftet "Slik setter gruppen egne mål" er et godt hjelpemiddel i dette arbeidet.

Ett av målene med speiderarbeidet er at speiderne får trening i medbestemmelse og ta ansvar. Etter hvert som speiderne utvikler seg vil mengden av medbestemmelse og ansvar vokse, og enheten og gruppen bidrar til å tilrettelegge for dette på flere måter. I patruljen opplever speideren at det å være med på å ta beslutninger og ta ansvar, både er nødvendig og morsomt. Dette kan bidra til at følelsen av at "dette mestrer vi selv" kommer klart til uttrykk. Det er avgjørende at dette foregår i et miljø hvor det både er plass til å eksperimentere og til å feile ved enkelte anledninger. I troppen har de eldste speiderne mulighet til å delta i planleggingen og jennomføringen av troppens aktiviteter gjennom førerpatruljen under troppslederens ansvar. I tillegg skal de eldste speiderne og roverne delta på gruppeting.

For at speiderne skal oppleve en utvikling som passer deres evner og ferdigheter og ha noe å se frem til, er det viktig at aktivitetene i enhetene blir koordinert innen gruppen. Det må være en rød tråd både i aktivitetene og i metodene. I alle enhetene arbeider vi med de samme emneområdene. Utviklingen fra enhet til enhet ligger først og fremst i de metodene som benyttes og vanskelighetsgraden i de oppgavene som det arbeides med. Det er viktig at alle lederne i gruppen har en god forståelse av hva de ulike enhetene arbeider med. Slik får man respekt og forståelse for hverandres arbeid og et naturlig grunnlag for et godt samarbeid. Samarbeidet mellom enhetene vil på en enkel måte sikre at det bygges videre på viten, ferdigheter og holdninger gjennom hele speidertiden.

Tradisjon og seremonier skaper kontinuitet og medvirker til å gi en felles identitet. Seremonier er gode til å støtte opp under enhetenes og gruppens holdninger. De kan med hell benyttes til å skape faste rammer for de ukentlige møtene og større arrangementer. En veletablert gruppe har mange tradisjoner som alle verner om. Litt etter litt lever speiderne seg inn i tradisjonene. Hvis de også kjenner bakgrunnen for dem vil de helt naturlig føre dem videre. Det er viktig å snakke om de tradisjoner som gruppen har. Blant annet for å se om de har noen berettigelse, eller om de kun er en tradisjon for tradisjonens egen skyld. Det er viktig at nye ledere og speidere lærer tradisjonene å kjenne.

Lykke til!

Norges speiderforbund
Øvre Vollgate 9, 0158 Oslo
Telefon: 22 86 20 20
www.speiderbasen.no • www.speiding.no

Grafisk - 55451.

Utgitt av Norges speiderforbund, annen utgave januar 2005 • Tekst: Komite speiding og prosjektgruppen for revisjon av grunnteningen • Bilder: Ole H